

[lofotposten.no](https://www.lofotposten.no)

1,4 millioner til Trevarefabrikken: Utslagsgivende for at prosjektet skal kunne gå videre

Av Therese Edvardsen Helberg

5-7 minutter

- Dette er det største enkelttilsagnet vi har fått. Det er klart at det er utslagsgivende for at prosjektet skal kunne gå videre. Uten disse pengene hadde det ikke gått, forteller Andreas Hjelle, som kjøpte Trevarefabrikken i 2014, sammen med broren Martin Hjelle og brødreparet Mats og Andreas Alfsen.

Midlene de nå har fått fra Kulturminnefondet skal brukes til en sårt treng oppussing av fasaden på det karakteristiske bygget i Henningsvær.

– Dette er midler som skal brukes til å rehabilitere fasaden. Det er kritiske midler for at vi skal kunne klare å ta vare på fabrikken, sier Hjelle og forklarer at de allerede er i gang med det store prosjektet som de ser for seg skal være ferdig en gang i løpet av 2019.

Spesialmørtel

Mats Alfsen forklarer at det er på høy tid at det gjøres noe med fasaden.

– Det er en gammel fasade fra 1948, som sto ubehandlet i 30

år. Trevarefabrikken er en av de første byggene som er satt opp med plasstøpt betong, Det har blitt brukt sjøsand i konstruksjonen, noe som har gjort fasaden ekstra sårbar i vær og vind. Armeringsjernene har begynt å ruste, spesielt rundt vinduene, og det ser ikke fint ut, forteller Alfsen.

Han forklarer at de i jobben med å finne en måte å restaurere fasaden på, har hatt fokus på å beholde uttrykket og karakteren til bygget.

Trevare: Slik ser den karakteristiske fabrikken ut. Her før Trevarefest i sommer. Foto: Signe Rosenlund-Hauglid

– I tillegg til å ruste opp fasaden må vi isolere bygget for ny bruk. Det har vært viktig for oss å beholde uttrykket og karakteren. Slik at vi så etter en løsning som klarte å beskytte fasaden, samtidig som vi beholdt det originale særpreget.

Materialet de har bestemt seg for å bruke er utviklet i Sveits og er en isolerende kalkmørtel. Materialet, som heter Isokalk, er tidligere brukt til restaurering av andre murbygg, blant annet i regi av Forsvarsbygg og byantikvaren i Oslo.

– Nå vil det bli gjennomgående betong og puss hele veien, og

vi slipper plater med skjøl, sier Alfsen og viser til at produktet har større isoleringsevne enn andre produkter i klassen, mye på grunn av at det inneholder aerogel som er et isolerende materiale, men dyrere.

– Materialkosten er en større andel av totalkostnaden. Det er enkelt å påføre hvis man kan det, men det tar tid fordi det må tørke, sier han og viser til at dette materialet kan fungere ute i havgapet.

– Selskapet har tatt på seg en del slike prosjekter som er værutsatte, hvor andre produkter ikke holder mål, så langt lover det godt.

Fokus på historien

Tilsagnet fra Kulturminnefondet er ekstremt viktig for de fire gründerne, skal vi tro Hjelle.

– Det er ekstremt viktig for oss å få et så stort beløp. Også er det jo artig at de har troen på prosjektet vårt som et kulturhus i havgapet.

Styret i Kulturminnefondet uttrykker i en pressemelding at de har vektlagt byggets opplevelsesverdi, og historie, samtidig som det er et prosjekt som fremmer næring i et kulturminne og vern gjennom bruk.

– Styret i Kulturminnefondet har vært opptatt av at dette er et godt planlagt tiltak, med svært engasjerte eiere. Vi ser dette som et godt eksempel på hvordan kulturminner kan spille en aktiv rolle i lokal kulturbasert utvikling, sier Simen Bjørgen.

– Vi har hele veien prøvd å ta vare på så mye som mulig, en rød tråd gjennom hele prosjektet har vært å ta vare på

historien, og det har vi fokus på.

Fabrikkprat

På onsdag inviterer gründerne til fabrikkprat om hvordan man som kultur- og reiselivsaktører i Lofoten kan samarbeide for en mer bærekraftig kulturturisme.

Til fabrikkpraten stiller blant annet kulturhussjef Eva Mette Lundahl, direktør i Kulturminnefondet; Simen Bjørgen, ordfører Eivind Holst, Cecilie Haaland fra Engelskmannsbrygga. I tillegg kommer det flere andre aktører som skal dele av sine erfaringer.

– Vi synes dette er et veldig spennende tema. Vi er en bedrift som nettopp driver i skjæringspunktet mellom kultur og reiseliv. Nettopp derfor synes vi det er interessant og invitere folk som har kunnskap om sine nisjer og dette feltet. Jeg håper det kommer noen spennende synspunkter ut av det, sier Hjelle som understreker at fabrikkpraten er åpen for alle.